

Tallinna Ülikooli arengukava 2020–2022

Tallinna Ülikool – targa eluviisi eestvedaja

Lisa 1. Rakendusplaan

(1) Tallinna Ülikooli strateegiline eesmärk aastateks 2020–2022 on arendada ülikooli viit teaduspõhist fookusvaldkonda lähtuvalt tegevuspõhimõtetest.

Iga fookusvaldkonna arendamise põhivastutust kannab üks akadeemiline üksus, mis kaasab rakendusplaani alusel teisi akadeemilisi üksusi. Digitehnoloogiate instituut kannab vastutust digitaalsest pöördest tulenevate ülesannete täitmise ja võimaluste rakendamise eest läbivalt kõigis fookusvaldkondades.

1.1. Haridusuuendus

Alaeesmärk	Vastutav / kaasatud üksus ¹
1.1.1. Muutunud õpikäsituse rakendumise toetamine õpetajahariduses	
a. Töötame välja hariduspsühholoogia mooduli ja integreerime selle HTI õpetajakoolituse õppekavadesse.	HTI / LTI
b. Koordineerime üleülikoolilist õpetajakoolituse õppekavade praktika ja didaktika õppejõudude võrgustikku, et toetada teooria ja praktika ning pedagoogiliste ja aineõpingute tugevamat seostatust õpetajakoolituses.	HTI
c. Õpetaja kutsepädevuste ja kutse väärtustamiseks muudame kutsehindamise korda ja sisu.	Akadeemilised üksused
d. Töötame välja kaasava hariduse täiendusõppe ja magistriõppe õppekava ning hindame loodud programmide ja materjalide rakendumist.	HTI / LTI, DTI
e. Töötame välja õpetajaks õppimise paindlike vormide rakendamiseks vajalikud pedagoogiliste ja ainealaste pädevuste hindamismeetodid.	HTI / DTI, TÜHI, LTI
f. Töötame õpetajahariduse õppekavade jaoks välja moodulid, mis võimaldavad omandada uues kutsestandardis kirjeldatud lisapädevusi (haridustehnoloogia ja HEV-õppija toetamine).	HTI
g. Töötame välja jätkusuutlikkuse temaatikat sisaldava valikaine õpetajakoolituse moodulis.	LTI / HTI
h. Arendame terviklikku nõustamiskompetentsi, et tutvustada õpetajaks saamise võimalusi.	HTI
i. Testime ja valideerime arenguprogramme õpilaste (sh erivajadusega) õpi-, lugemis- ja sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamiseks ja õpilaste üldpädevuste hindamiseks.	HTI / LTI, BFM, DTI
j. Toetame kaasava hariduse pädevusi õppejõududel ja õpetajatel.	HTI

¹ Kasutatud lühendid: BFM – Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut, DTI – digitehnoloogiate instituut, HK – Haapsalu kolledž, HTI – haridusteaduste instituut, LTI – loodus- ja terviseteaduste instituut, TÜHI – humanitaarteaduste instituut, ÜTI – ühiskonnateaduste instituut, AT – arheoloogia teaduskogu, AvA/EXU – Avatud akadeemia arendus- ja koostöökeskus EXU, PO – personaliosakond, TLÜAR – Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu, TUKO – turundus- ja kommunikatsiooniosakond, ÖO – õppeosakond, ÜK – üliõpilaskond.

1.1.2. Tugisüsteemi kujundamine muutunud õpikäsituse rakendamiseks ülikooliõppes ja koostöös sidusrühmadega	
a. Korraldame kogemuskohvikuid Tallinna Ülikooli ja teiste kõrgkoolide õppejõududele ning loome võimalusi õppejõududel üksteiselt õppida (nt vastastikuse õppetöö vaatluse kaudu).	HTI / Akadeemilised üksused
b. Rakendame õppejõudude professionaalse arengu toetamise mudelit (nt õppejõu ELU).	HTI / Akadeemilised üksus, PO
c. Korraldame (alustavatele) õppejõududele õpetamis- ja juhendamisoskuste koolitusi.	HTI / Akadeemilised üksused, PO
d. Arendame, katsetame ja rakendame kolmandale kooliastmele kavandatud digitaalseid õppevahendeid, mis võimaldavad personaliseeritud õppimist ja tagasisidet.	DTI / HTI, LTI
e. Tutvustame ühiskonnale ja koostööpartneritele MÕK-uuringute tulemusi (nt „Kooliuuring“). Korraldame sidusrühmadele (HTM, HITSA, INNOVE jt) koostöökohtumisi, et uurimistulemusi ja -plaane integreerida valdkondlikesse strateegiatesse.	HTI / ÜTI, DTI
1.1.3. Muutuva õpikäsituse alase uurimisvõimekuse ja teadlikkuse tõstmine haridusuuenduse kaudu	
a. Arendame interdistsiplinaarseid uurimisgrupe ja parendame oma võimalusi välisrahastuse taotlemisel.	HTI / DTI, LTI, ÜTI, TÜHI, AvA/EXU
b. Loome vahendeid ja keskkondi, et koguda ja analüüsida uusi andmeid, mis toetavad tõendus põhist innovatsiooni koolis.	DTI / HTI, ÜTI
c. Jätkame kooliuuringute ja EDUlabi tegevustega, kaasame lisaks koolidele koolieelseid lasteasutusi.	HTI / DTI
d. Koondame rakendusuuringute tulemused ja muudame need eri sihtrühmadele kättesaadavaks.	HTI / DTI, LTI
e. Hindame EDUlabi ja „Tulevikukooli“ kontseptsiooni tulemuslikkust.	HTI / DTI, LTI, ÜTI, TÜHI
f. Korraldame haridusinnovatsiooni auhinna konkursi, et toetada haridusasutuste haridusuuenduslikku tegevust.	HTI
g. Loome õppimise ja õpetamise uurimislabori EDUSPACE, kus saab uurida uusi õppimis- ja õpetamismeetodeid uudsete uurimisinstrumentidega. Algatame ühisprojekte ja -uuringuid haridusasutustega.	HTI / DTI, LTI, AvA/EXU

1.2. Digi- ja meediakultuur

Alaeesmärk	Vastutav / kaasatud üksus
1.2.1. Audiovisuaalkultuuri ja meediavaldkonna professionaalide ettevalmistamine ja koolitamine	
a. Lõimimine filmi, koreograafia, meedia, muusika, kunstid ja pedagoogika ning algatame interdistsiplinaarseid loomingulisi projekte, mis ühendavad mitme eriala üliõpilasi.	BFM / akadeemilised üksused
b. Loomme digipädevuste hindamise raamistiku ja kavandame selle rakendamise kõikide lõpetajate digipädevuste hindamiseks.	DTI / BFM, ÕO
c. Arendame eri platvormidele innovatiivse meediasisu loomise ja audiovisuaalse kirjaoskuse võimekust, mida rakendame õppe-, teadus- ja loometöös.	BFM
d. Töötame välja haridustehnoloogiliste teadmiste, meetodite ja oskuste süsteemse käsitlemise ning kasutame sellest lähtuvalt meedia-, kommunikatsiooni- (verbaalse, visuaalse, helilise ja kehalise), kunsti-, muusika- ja audiovisuaalpärandit õpetajahariduses.	DTI / HTI, BFM
e. Arendame välja kultuuri- ja meediaandmete, sh suurandmete analüüsi uurimise, arendustöö ning õpetamise valdkonna.	DTI / BFM, TÜHI, ÜTI
f. Arendame audiovisuaalvaldkonnas, eriti virtuaal- ja liitreaalsuse allvaldkonnas, välja loovuurimisliku suuna, mille eesmärk on jõuda uute kultuuri- ja meediavormideni ning rakendusliku koostööni loovsektoriga.	BFM / AvA/EXU
g. Korraldame valdkonna tööjõuturu spetsiifilistest vajadustest lähtuvaid täiendkoolitusi. Laiendame koolituste pakkumisi ka sihtgruppidele väljaspool Eestit.	BFM / AvA/EXU
1.2.2. (Digi)meedia uurimine ja loometegevus	
a. Koostöös kultuuri- ja mäluasutustega osaleme digipärandi loomises, säilitamises, kättesaadavaks tegemises ja populariseerimises.	BFM / mäluüksused
b. Mitmekesisistame audiovisuaalkultuuri tootmise ja meediapoliitika protsesside uurimist, selleks kasutame majandusteadusele tuginevat lähenemist.	BFM
c. Uurime digikeskkondade sotsiaalset ja majanduslikku mõju ja nende kasutamise tulemusi.	BFM / ÜTI
d. Osaleme eesti ja rahvusvahelist kultuuri edendavates projektides.	BFM / DTI
e. Loomme ühiskonnas digipöörde problemaatikat käsitleva uurimisrühma.	DTI / BFM, LTI, ÜTI
1.2.3. Õpet toetavate digikeskkondade ja -vahendite ning nende kasutamise metoodikate väljatöötamine	
a. Töötame välja ja rakendame loominguliste oskuste arengut toetavaid uuenduslikke õppemeetodeid.	DTI / HTI, BFM
b. Töötame välja metoodikaid ja programme, mis kujundavad meedia- ja kommunikatsioonipädevust. Koolitame praeguseid ja tulevasi õpetajaid, et suurendada ühiskonnas meediapädevust.	DTI / BFM, HTI, ÜTI, TÜHI
1.2.4. Ülikooli liikmete professionaalset kasvu toetavate digiõpivara, -keskkondade ja metoodikate juurutamine	

a. Kavandame kõikide ülikooli valdkondade jaoks erialaspetsiifilised IKT-kursused ja vastavad õppematerjalid.	DTI / akadeemilised üksused
b. Looame võimalusi töötajate digipädevuse parendamiseks, pakume vastavaid koolitusi ja (enese)hindamisvõimalusi.	DTI / ÖÖ, PO
1.2.5. Toodete ja teenuste arendamine koostöös ettevõtete, avaliku ja kolmanda sektoriga	
a. Rakendame digi- ja meediavaldkonna oskusteavet ja kogemusi, loome ja jagame koostööst tekkinud edulugusid toodete ja teenuste arendamisel.	DTI / akadeemilised üksused, AvA/EXU
b. Suurendame oluliselt indiviidide ja organisatsioonide digiteadlikkust, digipädevust ja -kirjaoskust, katsetame uusi digi- ja meediavahendeid.	DTI / akadeemilised üksused, AvA/EXU
c. Arendame välja partnerlusmudelid töökohal toimivaks õppeks, juurutame töökohapõhiseid meetodikaid ja tehnoloogiat, et tõhustada koostööd ettevõtetega.	DTI / akadeemilised üksused

1.3. Kultuurilised kompetentsid

Alaeesmärk	Vastutav / kaasatud üksus
1.3.1. Kultuuri ja kultuurinähtuste mõtestamist ja analüüsi võimaldavate teooriate arendamine	
a. Lõimime eri kultuuriteoreetiliste distsipliinide vahendid kultuurinähtuste uurimiseks ja integreerime need valdkondadevaheliseks interdistsiplinaarseks dialoogiks.	TÜHI / akadeemilised üksused
b. Süvendame kultuuriliste kompetentside ja kultuurilise jätkusuutlikkuse alast koostööd teiste fookusvaldkondade tippkeskustega, algatame ja viime ellu ühiseid tegevusi.	TÜHI / akadeemilised üksused
c. Töötame välja uue meetodika kultuurilise teadmise vahendamiseks, sh arendame digihumanitaaria eriala.	TÜHI / DTI, BFM
1.3.2. Kultuuri ja kultuurinähtustega seotud teadmiste ja oskuste levitamine	
a. Suurendame ülikooli töötajate kompetentsi selles valdkonnas ja teeme koostööd eri erialade vahel, sh üleülikooliliselt.	TÜHI
b. Levitame kultuuri, kultuuriareaalide ja kultuurinähtustega seotud teadmisi ja oskusi.	TÜHI / TUKO, akadeemilised üksused, Ava/EXU
1.3.3. Kultuuriareaalide uurimine ja sellealase teadmuse vahendamine	
a. Jätkame kultuuride (sh Aasia, Lähis-Ida, Lääne- ja Ida-Euroopa ning Venemaa) uurimist ning soodustame erialade ja distsipliinide koostööd.	TÜHI / akadeemilised üksused
b. Jätkame kultuuriruumide ja keeltevahelise kontakti, dialoogi, konflikti- ja tõlkimis-, piiri- ja laenumehhanismide ning kultuurilise jätkusuutlikkuse uurimist ning mõtestame eesti kultuuri ajalugu mitmekultuurilises ja -keelises mõjuväljas.	TÜHI / akadeemilised üksused

c. Arendame õpetajakoolitust ja humanitaarainete didaktikat, sealhulgas juurutame uut õpikäsitust ja digitaalseid lahendusi õppetöös ning arendame teadmisi ja oskusi võõrkeelte õpetamise ning suulise ja kirjaliku tõlkimise valdkonnas, sh üleülikooliliselt.	TÜHI / akadeemilised üksused
d. Toetame ülikoolis mitmekeelse keskkonna kujunemist ning selle toimetehhanismide uurimist ja teadlikku kujundamist.	TÜHI / akadeemilised üksused
e. Uurime kirjandust, filmikunsti ja visuaalkultuuri ning muid kultuurilisi ja ühiskondlikke arenguid ning ajalugu võrdlevas perspektiivis, rahvusüleselt ja interdistsiplinaarselt.	TÜHI / BFM, ÜTI
f. Arendame inimgeograafilisi (sh kultuuri-geograafilisi) maastiku uuringuid, pöörame tähelepanu linnastunud maailma kultuuri, liikuvuse, sotsiaalse lõimumise jt aktuaalsetele probleemidele.	TÜHI / LTI, ÜTI
g. Teostame ajaloolisi uuringuid, sh keskaja uuringud, keskkonnaajalugu, visuaalkultuuri ajalugu, mälukultuur ja lähiajaloo uurimine.	TÜHI / BFM, ÜTI, AT
1.3.4. Eesti keele, kirjanduse, ajaloo ja kultuuri uurimine, eesti keele õpetamise arendamine, eesti teaduskeele arendamine	
a. Uurime eesti keelt, kirjandust ja kultuuri laia teoreetilise spektri ja laiema kultuurimõiste kaudu, seostades eesti keel ja kultuuri teiste keelte ja kultuuridega. Uurime eesti keele omandamist ja õppimist emakeelena ning mitmekeelses keskkonnas. Panustame vastavate õppekavade uuendamisse ja ülikooli kompetentsivaldkondade paremasse kaasamisse.	TÜHI / HTI, ÜTI
b. Arendame ja laiendame eesti keele õpet, pöörame tähelepanu eesti keele õpetamisele nii inglise keele baasil kui ka baaskeeleta õppes. Loome eesti keele kursuseid ülikooli välismaalastest töötajatele. Töötame instituutide koostööna välja ingliskeelsete õppekavade üliõpilastele mõeldud eesti keele ja kultuuri kursused, mis võimaldavad omandada eesti keele A2/B1-tasemel ning annavad oskused tulla toime Eesti kultuuriruumis. Arendame eesti keele, sealhulgas teaduskeele ja terminivara koolitusi ülikooli töötajatele ning pakume avalikke täiendkoolitusi.	TÜHI / akadeemilised üksused
c. Väärtustame ja arendame eesti teaduskeelt, teadvustame eesti (teadus)keele ja selle korrektse kasutamise olulisust ja panustame sellealaste koolituste läbiviimisse ja esinemistele meedias. Korraldame doktorantidele ja magistrantidele eestikeelse terminivara kursuseid. Pakume ülikooli õppekavades eesti keele valikainete plokki, mis arendab erialast eestikeelset eneseväljendust, samuti keelealast tuutorlust ning kirjalike tekstide koostamise tuge (eesti ja inglise keeles).	TÜHI / akadeemilised üksused

1.4. Terve ja jätkusuutlik eluviis

Alaeesmärk	Vastutav / kaasatud üksus
1.4.1. Inimese heaolu ja seda soodustavate käitumisviiside toetamine	
a. Uurime ja arendame tõenduspõhiseid interdistsiplinaarseid eluviisi, heaolu ja tervisekäitumise, keskkonnakorralduslikke ja ökosüsteemipõhiseid strateegiaid. Selle tulemusena teeme ettepanekuid sihtrühmapõhisteks sekkumiseks ning keskkonda ja tervist toetavate otsuste tegemiseks.	LTI / ÜTI, TÜHI, HK
b. Arendame vaimse tervise, heaolu ja tervisliku eluviisi kompetentsi, teeme loodus- ja käitumisteaduslikel interdistsiplinaarsetel meetoditel põhinevaid tervise-, spordi-, neuro-, keskkonna-, käitumisteaduste ja psühholoogia uuringuid.	LTI / ÜTI, HTI
c. Kasutame erinevaid kommunikatsioonivorme, et teavitada sihtrühmi tervise, heaolu ja jätkusuutliku eluviisi uuringutest ja uutest teadmistest.	LTI / DTI, BFM, HK, TUKO
d. Toetame terve ja jätkusuutliku eluviisi harjumuste kujunemist ülikooli liikmeskonnas ning järgime ja arendame roheline ülikooli põhimõtteid.	LTI / HK, PO, ÜK, TUKO
1.4.2. Sotsiaalse võimekuse ja tervisliku käitumise kujunemise toetamine	
a. Uurime ja arendame sotsiaalseid kompetentse, mis aitavad tulla toime muutuv keskkonnas, ning parimaid praktikaid inimese tööalase edukuse ja heaolu suurendamiseks.	LTI / ÜTI
b. Uurime ja arendame inimeste jätkusuutlikku ja tervisekäitumist toetavaid interdistsiplinaarseid meetodikaid ning kasutame neid LTI erialases koolituses.	LTI / ÜTI, HTI, DTI, HK, AvA/EXU
c. Uurime ja arendame tervise-, sotsiaal- ja rehabilitatsiooniteenuste ülesehitust ja kontseptsioone, mille tulemusena teeme ettepanekuid tervishoiu-, haridus- ja sotsiaalsüsteemi parendamiseks.	LTI / HTI, DTI, ÜTI, HK
d. Arendame ja rakendame koostööl põhinevaid parimaid praktikaid organisatsioonikultuuri parendamiseks ja inimeste heaolu kasvuks.	LTI / ÜTI, PO
1.4.3. Jätkusuutliku arengu mõtteviisi kujundamine	
a. Analüüsime loodusteaduslikke kompleksüsteeme, seejuures arendame meetodikaid, vahendeid ja tehnoloogiaid loodusteadusliku informatsiooni kogumiseks, analüüsiks ning täpsemate mudelsüsteemide sünteesiks. Muudame saadud tulemused ühiskonnale paremini kättesaadavaks ja edendame väärtuspõhist keskkonnaharidust.	LTI / akadeemilised üksused, AvA/EXU
b. Pakume koostöös partneritega välja pikaajalisi võimalusi keskkonnaressursside ja ökosüsteemide teenuste jätkusuutlikuks kasutamiseks.	LTI / HTI, DTI, AvA/EXU
c. Õpetajakoolituse kvaliteedi parandamiseks arendame füüsika, keemia, bioloogia ja geograafia ning tehnoloogiavaldkonna ainete didaktikat lähtuvalt haridusuuenduslikest paradigmatelt.	LTI / HTI
d. Kujundame välja terve ja jätkusuutliku eluviisi fookusvaldkonna strateegilistes arengusuundades – loodusteadused, terviseteadused, sporditeadused, keskkonnateadused, psühholoogia (sh koolipsühholoogia) ja loodusainete didaktika – tennuriprofessuurid	LTI / HTI

kõrgetasemelise koolituse (sh jätkusuutliku doktoriõppe) ja teadustegevuse juhtimiseks ja arendamiseks.	
---	--

1.5. Ühiskond ja avatud valitsemine

Alaeesmärgid	Vastutav / kaasatud üksused
1.5.1. Ühiskonnakäsituste ja -suundumuste mõtestamine ning uudsete lahenduste pakkumine	
a. Arendame ja lõimime distsipliinipõhiseid lähenemisi ühiskondlike normide, poliitika, valitsemise, sotsiaalse õigluse ja inimõiguste analüüsimisel.	ÜTI / akadeemilised üksused
b. Arendame ja töötame välja ühiskondlike protsesside kompleksseid seire- ja analüüsimetoodikaid, mis võimaldavad hinnata ühiskonna ja valitsemise arengut ning jälgida ühiskonna sidusust peegeldavaid trende.	ÜTI
c. Uuendame ja mitmekesistame ühiskonna, poliitika, valitsemise ja õiguse uurimise ja analüüsi metodoloogiat, meetodikaid ja taristut, sh tegevusuuringute, kvalitatiivsete eksperimentide, disainmõtlemise jt kvalitatiivmeetodite osas.	ÜTI / akadeemilised üksused
d. Loomme ülevaate ülikoolis uuringute käigus kogutud andmebaasidest ning nende sidumise võimalustest muude andmekogude ja riiklike registritega.	ÜTI / akadeemilised üksused, TAO, RB, ITO
e. Arendame sotsiaalteadusliku fookusega mahukaid teaduse infrastruktuure, nüüdisaegset interdistsiplinaarset digivõimalustega teaduse tuumiktaristut ning tänapäevast analüüsivõimekust.	ÜTI / DTI, LTI
f. Tagame õppe jätkusuutlikkuse, teadmispõhisuse ja tööturuga haakuvuse. Arendame õpet riiklikes vastutusvaldkondades. Arendame ingliskeelset õpet ja tõstame selle kvaliteeti.	ÜTI / akadeemilised üksused
1.5.2. Toetame institutsioonide, valitsemise ja õigusnormide uuendamist	
a. Lõimime osaluse, demokraatliku kodakondsuse, inimõiguste, võrgustikupõhise ja mitmetasandilise valitsemistava ja e-riigi käsitlused, et pakkuda teadmist, mis tagab sidusa ja demokraatliku ühiskonna püsivuse.	ÜTI / DTI
b. Mõtestame üle riigipiiride ulatuvate inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse arengut ja tulevikuperspektiive, rõhuasetusega digiajastu inimõigustel.	ÜTI / BFM, TÜHI, LTI
c. Selleks et toetada avatud valitsemist, kodanikusubjektsust ja demokraatiat nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui ka riigist laiemal tasandil, arendame teadmiste edastamise praktikaid ja uurimismetoodikaid, mis lähtuvad teaduspõhise poliitikakujundamise põhimõtetest.	ÜTI / BFM, DTI
d. Panustame oma pädevusvaldkonnas riiklike arengukavade kujundamisse, uuendamisse, alusanalüüsidesse ja teistesse tegevustesse.	ÜTI
1.5.3. Sotsiaalse innovatsiooni edendamine	

a. Mõtestame kohalike kogukondade ja riigi suhet jätkusuutliku ühiskonna ja digiajastu praktikate kontekstis, et toetada uute kollektiivse tegevuse vormide kujunemist ja töötada välja lahendusi, kuidas suurendada kogukondade sidusust ja vastutust.	ÜTI / LTI, DTI
b. Arendame ettevõtlikkuse ja ettevõtluse kompetentsi. Selleks edendame disainimõtlemlisel põhinevate majandusmodelite ja uute ettevõtlusvormide (sh sotsiaalne ettevõtlus, loomeettevõtlus, võrgustikud) rakendamist koostöös ettevõtete ja organisatsioonidega.	ÜTI / BFM, TÜHI, HK, AvA/EXU
c. Arendame rahvastiku- ja tööuuringute valdkonda. Selleks ühendame sotsiaalteaduste valdkondade kompetentsid ning keskkonna, tervise, juhtimise ja töösuhete valdkonna meetodid ja uurimisküsimused.	ÜTI / LTI, TÜHI, BFM, HK
d. Arendame riigi ja kohaliku valitsemise institutsioonide disaini ja korralduse valdkonda. Toetame aja- ja asjakohaste strateegiate ning valitsemislahenduste kujundamist.	ÜTI / DTI, TÜHI, LTI
1.5.4. Inimeste heaolu ning õiguste käsituste mõtestamine ja arendamine	
a. Mõtestame heaoluühiskonna arengumudelite muutust ja töötame välja uusi viise, kuidas tagada perekondade ja inimeste toimetulek ja heaolu terve elukaare vältel, ühiskonda kaasatus ning põlvkondadevaheline sidusus, seejuures arvestame digiajastu eripäraga.	ÜTI / LTI, TÜHI
b. Mõtestame riikliku suveräänsuse, riigivõimu teisenemise ja põhiõiguste tagamise küsimusi üleilmastumise, hargmaistumise ja nende vastuprotsesside, samuti inimõiguste ja Euroopa Liidu õiguse kontekstis.	ÜTI / BFM, TÜHI
c. Laiendame elukestva õppe valdkonna rahvusvaheliste uuringute programmi ja selle rakenduslikku väljundit.	ÜTI / HTI
d. Uurime lapsi ja noori eri kontekstides (pere, haridusasutused, tööturg, vaba aeg, ühiskondlik osalus, poliitiline subjektsus, täiskasvanuks saamine), et otsida võimalusi, kuidas luua noortele ühiskonnas paremaid võimalusi, seejuures arvestame globaliseerunud majanduse ja digiajastu eripäraga.	ÜTI / HTI
e. Arendame kodakondsus-, rände- ja lõimumisuuringute valdkonda, panustame rahvastiku arengust tuleneva eripära ning laiemalt riigivõimu ja kodanike, aga ka teiste õiguslike ja poliitiliste seisundite kandjate muutuvate suhete mõistmisse ning aja- ja asjakohaste poliitikate ja valitsuslahenduste kujundamisse.	ÜTI / TÜHI, DTI
1.5.5. Sotsiaalteaduste pädevuste rakendamine ülikooli tegevuses	
a. Kujundame praktilise aluse ülikooli partnerlusele ministeeriumide ja teiste avaliku võimu institutsioonidega, eriti avaliku poliitika ning riigi ja kohaliku tasandi arengute mõtestamisel ning uute lahenduste leidmisel.	ÜTI / akadeemilised üksused
b. Arendame välja stsenaaristilise ja avatud valitsemise põhimõtetele tugineva metoodika ühiskondlike debattide edendamiseks.	ÜTI / TÜHI, BFM, DTI, HK

(2) Ülikool on oma tegevustes interdistsiplinaarne

2.1. Ülikooli teadus-, arendus- ja loometegevus on interdistsiplinaarne

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
2.1.1. Töötame välja ja rakendame fookusvaldkondi toetava strateegilise tähtsusega interdistsiplinaarse teadustaristu arendamise meetme, mida rahastame Tallinna Ülikooli uuringufondist. Selle käigus eelistame akadeemiliste üksuste ülest koostööd ning taristu riskasutust teadus- ja õppetöö läbiviimisel.	Teadusprorektor / TAO, AvA/EXU
2.1.2. Toetame teaduse konkurentsivõime kasvu fookusvaldkondades ning üksustevahelise TA-alase koostöö arendamist. Selleks: a. uuendame tippkeskuste meetme ja korraldame uue, kõigile avatud taotlusvooru; b. jätkame interdistsiplinaarsete projektide eelisjärjekorras toetamist ülikooli uuringufondist; c. parandame sisekommunikatsiooni, et luua eeldused tihedamaks koostööks eri valdkondade uurimisrühmade vahel.	Teadusprorektor / TAO, TUKO, akadeemilised üksused
2.1.3. Suurendame akadeemiliste töötajate, sh teadlaste valmisolekut tegeleda interdistsiplinaarsete ühiskondlike probleemidega. Selleks: a. kindlustame uue karjäärimudeli juurutamisel, et teadus-, loome- ja õppetegevuse kriteeriumid ning muud ühiskonda panustamise kriteeriumid rakenduks samaväärsena; b. suurendame akadeemiliste töötajate tööülesannete määramisel, töökorralduses ja tasustamisel paindlikkust, et võimaldada ja motiveerida suuremal määral ühiskonnale suunatud tegevusi.	Teadusprorektor / PO, akadeemilised üksused

2.2. Ülikooli õppetegevus on interdistsiplinaarne

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
2.2.1. Arendame ja pakume üliõpilastele interdistsiplinaarse projektõppe võimalusi. Selleks: a. jätkame ELU projektide arendust ja läbiviimist; b. loome 12–24-ainepunktised interdistsiplinaarsed projektõppeel põhinevad moodulid; c. loome 6–24-ainepunktised õppekavadevahelised (2–4 õppekava) interdistsiplinaarsed projektõppeel põhinevad moodulid.	Õppeprorektor / akadeemilised üksused
2.2.2. Arendame õpetajakoolitust kui interdistsiplinaarset õppevormi. Selleks: a. toetame ainedidaktikute interdistsiplinaarseid tegevusi; b. arendame õpetajakoolituse ELU projekte.	Õppeprorektor / akadeemilised üksused
2.2.3. Loome ja arendame interdistsiplinaarsete teaduspõhiste seminaride süsteemi Akadeemia Pluss.	Õppeprorektor / akadeemilised üksused

2.2.4. Ülikooli rahastusega doktoriõppe kohtade jagamisel eelistame õppekohti, mis kuulutatakse välja interdistsiplinaarsel teemal ja/või interdistsiplinaarses meeskonnas nooremteaduri ametikohana.	Teadusprorektor / akadeemilised üksused
---	---

2.3. Ülikooli juhtimine ja organisatsioonikultuur on interdistsiplinaarne

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
2.3.1. Toetame õppejõudude professionaalset arengut. Selleks: a. loome võimalused õpi- ja õpetamiskultuuri mõtestamiseks interdistsiplinaarses koostöös; b. arendame välja tervikliku süsteemi õppejõudude professionaalse arengu toetamiseks.	Rektoraat / PO, ÕO, akadeemilised üksused
2.3.2. Tugevdame Tallinna Ülikooli ühiskondlikku positsiooni ja kuvandit. Selleks: a. mõtestame ülikooli kui kogukonna vaimset ja innovatsiooniliidrit. Suurendame koostööd nii avaliku- kui ka erasektori partneritega (sh rakendame tõhusalt koostööplatvormi EXU potentsiaali), väärtustades koostööd vilistlastega; b. arendame ülikooli liikmeskonnas väärtuspakkumise mõtteviisi; c. tõhustame teemakohast kommunikatsiooni, sealhulgas kaasates ülikooli vilistlasi; d. kaasajastame vilistlastele suunatud kommunikatsioonisüsteemi ning suurendame vilistlaste kaasatust lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.	Rektoraat / AvA/EXU, TUKO
2.3.3. Ajakohastame liikmeskonna motivatsiooni- ja tunnustussüsteemi, sh tõstame töötajate keskmist palka, et väärtustada ja edendada: a. tugitegevuste kvaliteedi parandamist; b. õppe- ja teadustegevuse interdistsiplinaarsust, innovaativsust ja mõjukust; c. arendus- ja loometegevuse eri vorme.	Rektoraat / TAO, ÕO, TUKO, AvA/EXU
2.3.4. Muudame rahastusmudeli ja koormusarvestuse interdistsiplinaarsust toetavamaks.	Rektoraat / PO, RO
2.3.5. Leiame ja rakendame sise- ja väliskommunikatsioonis uusi võimalusi, sh pöörame tähelepanu sellele, kuidas levitada paremini infot ülikooli uutest algatustest ja saavutustest.	Rektoraat / TUKO

(3) Ülikool on oma tegevustes rahvusvaheline

3.1. Ülikooli teadus-, arendus- ja loometegevus on rahvusvaheline

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
3.1.1. Arendame lepingupõhise TAL-tegevuse tugisüsteemi. Selleks: a. arendame välja projektitaotluste koostamise tugiteenuse; b. arendame võrgustikupõhise parimate praktikate ja kogemuse jagamise süsteemi ning suurendame tugitöötajate kompetentsust; c. ajakohastame TAL-tegevuse regulatsioone.	Teadusprorektor / TAO, teaduskoordinaatorid, audiitor ja RO

3.1.2. Töötame välja ja võtame kasutusse ülikooliülesed IT-lahendused, mis võimaldavad teadusandmete (sh isikustatud andmete):	Teadusprorektor / TAO, teaduskoordinaatorid, ITO
a. turvalist hoiustamist ja säilitamist;	
b. optimaalset (taas)kasutamist lähtuvalt avatud teaduse põhimõtetest.	
3.1.3. Kujundame süsteemselt strateegilisi partnersuhteid TAL-alase koostöö arendamiseks, sh sõlmime kokkuleppeid:	Akadeemilised üksused, AvA/EXU
a. teadlaste ja doktorantide vastastikuse enam kui üks kuu kestva mobiilsuse aktiveerimiseks;	
b. doktoritööde kaasjuhtendamiseks.	

3.2. Ülikooli õppetegevus on rahvusvaheline

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
3.2.1. Loome rahvusvahelise õppe strateegia. Selleks:	Õppeprorektor / ÖÖ
a. sõnastame rahvusvahelistumise eesmärgid;	
b. lepime kokku võõrkeelse õppe põhimõtted;	
c. täiendame võõrkeelse õppe kvaliteedinõuetega.	
3.2.2. Suurendame koostööd välisülikoolidega. Selleks:	Akadeemilised üksused
a. leiame süsteemselt strateegilisi partnereid õppekavade tasemel koostöö arendamiseks, sh üliõpilaste vahetuseks;	
b. loome koostöös strateegiliste partneritega mobiilsusakna.	
3.2.3. Suurendame üliõpilaste mobiilsust. Selleks:	Akadeemilised üksused
a. loome õppekavapõhised välispraktika võimalused;	
b. soodustame Erasmus+ vastava meetme käivitumisel lühiajalisi üliõpilasvahetusi, sh suve- ja talvekoolide raames;	
c. väärtustame õppejõudude väliskogemuse jagamist nii üliõpilastele kui ka kolleegidele.	

3.3. Ülikooli juhtimine ja organisatsioonikultuur on rahvusvaheline

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
3.3.1. Toetame rahvusvahelistumist väärtustava organisatsioonikultuuri arengut ja ülikooli töötajate rahvusvahelise haarde laienemist. Selleks:	Rektoraat / PO, akadeemilised üksused
a. pakume ülikooli töötajatele võimalust õppida võõrkeeli;	
b. väärtustame ja soodustame akadeemiliste töötajate pikaajalist rahvusvahelist mobiilsust;	
c. korraldame töötajate (sh juhtide) arendustegevusele suunatud ühislahetusi.	
3.3.2. Arendame koostöös partneritega tugisüsteemi, mis:	Rektoraat / PO, akadeemilised üksused
a. suurendab motivatsiooni tulla tööle Tallinna Ülikooli;	
b. toetab akadeemiliste töötajate, sh välismaalaste sujuvat sisseelamist uues töö- ja elukeskkonnas.	
3.3.3. Tagame ingliskeelse informatsiooni piisava katvuse, atraktiivsuse ja pideva uuendamise. Selleks arendame nende eesmärkide	Rektoraat / TUKO, ITO

saavutamist toetavaid ingliskeelseid andmesüsteeme ja teaberessursse.	
---	--

(4) Ülikool on oma tegevustes nõudlik ja jätkusuutlik

4.1. Ülikooli teadus-, arendus- ja loometegevus on nõudlik ja jätkusuutlik

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
4.1.1. Realiseerime ülikooli rakendusliku väljundiga TAL ja intellektuaalse omandi (IO) potentsiaali. Selleks: a. arendame koostööplatvorm EXU põhjal välja tugiteenuse (sh andmebaasi ja selle haldamise mudeli), mis koondab ja aitab turundada ülikoolile kuuluvat oskusteavet ja loometöö tulemusi; b. käivitame teadmuste arendavaid uurimisrühmi toetava meetme, mida rahastame Tallinna Ülikooli uuringufondist; c. töötame välja ja piloteerime <i>spin-off</i> -ettevõtete programmi, sh leiame vajaliku algkapitali, et viia TAL-tulemused ettevõtlusesse.	Teadusprorektor , arendusprorektor, finantsjuht / AvA/EXU
4.1.2. Toetame õppe- ja teadustegevuse sidustamist. Selleks: a. arvestame uue karjäärimudeli ja tenuurisüsteemi juurutamisel ülikooli õppetöö prioriteete ning teadus- ja arendustegevuse potentsiaali. Seame eesmärgiks ja tenuuriprofessorite vastutuseks õppe- ja teadustöö optimaalse sidustamise; b. töötame välja ja käivitame uusi eesmärki teenivaid algatusi, sh loome Akadeemia Pluss ehk interdistsiplinaarsete teaduspõhiste seminaride süsteemi.	Teadusprorektor , õppeprorektor / PO
4.1.3. Suurendame doktoriõppe tulemuslikkust ja efektiivsust. Selleks: a. suurendame ülikooli TA-projektidega seotud doktorantide ja järeldoktorite arvu; b. ajakohastame doktoriõppe infosüsteemi IT-lahenduse.	Teadusprorektor / TAO, ITO

4.2. Ülikooli õppetegevus on nõudlik ja jätkusuutlik

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
4.2.1. Arendame üliõpilaste üldpädevusi üleülikooliliste ja erialaainete kaudu. Selleks: a. loome üldpädevuste ja tulevikuoskuste strateegia; b. arendame üliõpilaste erialaspetsiifilisi ja õppimist toetavaid digipädevusi ning integreerime õppesse uusi tehnoloogiaid; c. arendame õppejõudude digipädevusi, sh täiendame digipädevustega ainekursust „Õpetamine kõrgkoolis”.	Õppeprorektor, DTI / akadeemilised üksused
4.2.2. Arendame eesti keele ja kultuuri alaseid pädevusi. Selleks: a. loome välisüliõpilastele eesti keelt ja kultuuri tutvustava ainekursuse; b. töötame välja eesti keelt, sh teaduskeelt, ja eestikeelset väljendusoskust arendava ainekursuse.	Õppeprorektor, TÜHI / akadeemilised üksused

4.2.3. Parandame õppeprotsessi kvaliteeti. Selleks: a. analüüsime ja suurendame õpetamisvõimekust (õppejõudude ja üliõpilaste osakaal, rahastus, ressursid, koormus jne); b. analüüsime ja vajaduse korral korrigeerime kontaktõppe osakaalu; c. loome õpetajakoolituses paindlikke õpivõimalusi; d. tagame esmakursuslastele sisseelamisperioodil sotsiaalse ja haridusliku toe; e. analüüsime ja vajaduse korral uuendame sisehindamissüsteemi toimivust; f. arendame koostööd ettevõtetega, asutustega jt partneritega parimate praktikakohtade leidmiseks.	Õppeprorektor / akadeemilised üksused
4.2.4. Analüüsime ja arendame õppekavasid. Selleks: a. analüüsime õpiväljundite vastavust riiklikele standarditele ja tööturu vajadustele ning uuendame õpiväljundeid sellest lähtuvalt; b. juurutame õppekavas ja -protsessis hea teadustava; c. soodustame kuraatorite koostööd.	Õppeprorektor / akadeemilised üksused
4.2.5. Töötame välja õpetajahariduse õppejõudude (sh ainedidaktikute) ühtsed koormusarvestuse alused.	Õppeprorektor, HTI / akadeemilise üksused, PO
4.2.6. Loome ja rakendame finantsanalüüsi lahenduse, mille abil hindame võõrkeelsete õppekavade majanduslikku tasuvust.	Finantsjuht / õppeprorektor
4.2.7. Tõhustame senisest enam turundus- ja kommunikatsioonitegevust õppes, õppekavadest ja õppejõududest positiivsete sõnumite loomisel ning mõjusalt edastamisel sihtrühmadele.	Arendusprorektor, akadeemilised üksused, TUKO

4.3. Ülikooli juhtimine ja organisatsioonikultuur on nõudlik ja jätkusuutlik

Alaeesmärgid	Vastutaja / kaasatud üksused
4.3.1. Lähtudes ÜRO säästva arengu eesmärkidest koostame jätkusuutliku arengu põhimõtete rakendamiseks tegevuskava ning alustame selle ellu viimist. Selleks: a. edendame säästva arengu põhimõtteid toetavat teadus- ja arendustegevust; b. loime säästva arengu põhimõtteid õppetöösse; c. edendame jätkusuutlikku mõtteviisi ühiskonnas, panustame keskkonnateadliku mõtteviisi kujundamisse avalikus ning erasektoris ja kodanikuühiskonnas; d. edendame liikmeskonna tervist, sh vaimset tervist; e. suurendame digipädevusi ja -turvalisust toetavaid tegevusi; f. töötame välja ülikooli kinnisvara väärimise põhimõtted, kasutades nutikaid ja jätkusuutlikke lahendusi (sh energiatõhusus, keskkonnasäästlikkus, turvalisus ja madalad halduskulud).	Rektoraat / kogu ülikool
4.3.2. Mitmekesistame ja suurendame ülikooli tulubaasi. Selleks: a. korrastame ülikooli kinnisvaraportfelli;	Rektoraat / akadeemilised

b. toetame tellijasuhetele suunatud keskse koostööplatvormi EXU arendust; c. suurendame teenuslepingute mahtu avaliku, ettevõtlus- ja kolmanda sektoriga, sh ettevõtluslepingute mahtu EXU raames; d. ajakohastame meetmeid tegevustoetuse- ja baasfinantseerimisväliste tulude suurendamiseks.	üksused, Ava/EXU
4.3.3. Toetame Eesti hea teadustava raames tehtud kokkulepete ja võrdse kohtlemise printsiipidest rakendumist ülikoolis. Selleks: a. kindlustame eetikakomitee tööprotsesside asjakohasuse ja sujuva toimimise; b. täiendame meetmeid hea teadustava juurutamiseks; c. ajakohastame protsessid, mis on seotud eetikanormide rikkumiste ja ülikooli liikmete tüliküsimuste menetlemisega, ning töötame välja meetmed juhtumitega seotud isikutele vajaliku toe pakkumiseks.	Rektoraat
4.3.4. Arendame ülikooli digivõimekust, toetame fookusvaldkondade digitaliseerimistegevusi ja andmepõhist juhtimiskultuuri. Selleks: a. kirjeldame ülikooli IT-arhitektuuri ja töötame välja pikaajalise IT-investeeringute kava, millest nähtuvad ülikooli põhiprotsesse toetavad IT arendusvajadused järgnevateks aastateks; b. ajakohastame juhtimise infosüsteemid, sh aruandluskeskkond, õppe- ja täiendusõppe infosüsteemid; c. arendame kommunikatsiooni (sh turunduse ja teaduskommunikatsiooni) eesmärkide saavutamist toetavaid infoplatvorme (nt siseveeb, siseteleekraanid, mobiilirakendused).	Rektoraat / ITO, TUKO
4.3.5. Arendame ülikooli mäluüksusi, et saavutada nende tegevuse kõrgem kvaliteet, strateegilisem suunitlus ja suurem ühiskondlik mõju, milleks: a. töötatakse välja Rävala pst 10 kinnistu kontseptsioon ning kavandatakse vastavasisulist koostööd Tallinna linna ja teiste partneritega; b. töötame välja mäluüksuste tervikliku ja sihipärase juhtimise mudeli; c. tugevdame mäluüksuste vahelist koostööd, vähendame tegevuste killustatust ning parandame sihtrühmadeni jõudva kommunikatsiooni kvaliteeti ja mahtu; d. töötame välja ühtse lahenduse mäluüksuste hallatavate kogude digiteerimiseks, digitaalseks säilitamiseks ja kogude avalikkusele kättesaadavaks tegemiseks.	Rektoraat / mäluüksused, TLÜAR, ITO
4.3.6. Jätkame Läänemaa regionaalarengu toetamist. Selleks: a. töötame välja meetmed Haapsalu kolledži tegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks; b. suurendame kolledži põhitegevuse ja uute algatuste suunatud regionaalsetele probleemidele lahenduste leidmiseks.	Rektoraat / HK

Lisa 2. Võtmenäitajate loetelu

	Interdistsiplinaarsus	Rahvusvahelistumine	Nõudlikkus ja jätkusuutlikkus
TAL ja mõju ühiskonnas	• interdistsiplinaarsete teaduskomponendiga projektide rahastuse osakaal teaduspõhisest TAL-rahastusest • tellijapõhise TAL-rahastuse osakaal kogu TAL-rahastusest • EXU/ADAPTER-i platvormil pakutavate toodete ja teenuste arv • populaarteaduslike artiklite arv	• rahvusvaheliste teadusprojektide rahastuse osakaal teaduspõhisest TAL-rahastusest • välismaalastest järeldoktorite arv • pikemaajaliselt välismaal õppe- ja teadustööd teinud doktorantide arv	• kõrgetasemeliste teaduspublikatsioonide arv akadeemilise töötaja kohta • eestikeelsete teaduspublikatsioonide arv • kolme aasta keskmine teaduspõhise TAL-rahastuse maht • kaitstud doktoritööde arv
Õpe	• õppekavadevaheliste interdistsiplinaarsete moodulite arv • teiste akadeemiliste üksuste üliõpilastele läbiviidud õppe maht	• ingliskeelsete õppekavade osakaal • ingliskeelsete õppekavade lõpetajate arv • üliõpilaste rahulolu ingliskeelse õppetöö kvaliteediga • õppekavade arv, millel on mobiilsusaken • välisriigis õppinud või praktiliselt osalenud üliõpilaste osakaal	• üliõpilaste arv akadeemilise töötaja kohta • õppekava nominaalkestuse jooksul lõpetanud üliõpilaste osakaal kõigist kõrgharidustaseme õppesse vastuvõetutest õppeastmete kaupa • üliõpilaste rahulolu õppetöö kvaliteedi ja korraldusega • lõpetanute rahulolu omandatud üldpädevustega
Juhtimine ja organisatsioonikultuur	• akadeemiliste töötajate rahulolu interdistsiplinaarsust toetava töökorraldusega • strateegiliste koostööpartnerite arv era- ja avalikus sektoris	• välismaalastest akadeemiliste töötajate osakaal • pikemaajaliselt välismaal töötanud akadeemiliste töötajate osakaal • välismaalastest töötajate rahulolu ülikooli ingliskeelse inforuumiga	• töötajate rahulolu juhtimisega • ülikooli tulubaas ühe töötaja kohta • akadeemiliste töötajate keskmine palk

Lisa 3. Ülevaade tegevuskeskkonnast

Tallinna Ülikooli strateegiline eesmärk aastateks 2020–2022 on jätkata eelmise arengukava perioodi oluliste eesmärkide täitmist ja interdistsiplinaarsete teaduspõhiste fookusvaldkondade arendamist kujundatud tegevuspõhimõtete kaudu.

Kõrgharidust andvate õppeasutuste arv Eestis oli suurim aastatel 2001–2002 (49 õppeasutust). Pärast seda on õppeasutuste arv järjest kahanenud ja 2018/2019. õppeaastal pakkus kõrgharidusõpet 20 õppeasutust, sealhulgas kuus avalik-õiguslikku ülikooli.

Järjest enam tiheneb konkurents kõrgharidus- ja teadusasutuste jaoks nii sisseastujate kui ka rahastuse kontekstis ning digitehnoloogilisel ja üleilmastumise ajastul on ülikoolide konkurents rahvusvaheline. Olukorras, kus riikliku tegevustoetuse maht ei ole kõrghariduses suurenenud, on konkurentsivõime hoidmine järjest keerulisem ja sunnib ülikoole leidma uusi innovaatilisi, sh riigist sõltumatuid rahastusvõimalusi. Eesti teaduse arengu kõige suurem kitsaskoht on jätkuvalt suur projektipõhisus ja välismaiste rahastusallikate suur osakaal, eriti avaliku sektori teadus- ja arendustegevuse puhul. Kuigi Tallinna Ülikooli teadusrahastuse baasfinantseerimine on suurenenud, on ülikooli TAL-valdkonna arengu eeldus endiselt konkurentsipõhise rahastuse edukas taotlemine.

Ülikoole suunatakse üha rohkem tegema koostööd nii riiklikul tasandil (ülikoolide halduslepingud aastateks 2019–2021) kui ka rahvusvaheliselt (näiteks algatus „Euroopa ülikoolid“). Kasvanud on ootused, et ülikoolid suurendaksid sidusust ühiskonna ja majandusega nii strateegiate koostamisel, õppekavade vastavusse viimisel tööturu vajadustega, praktika ja tököhapõhise õppe korraldamisel kui ka teadus- ja arendustegevuses. Viimasel juhul eeldatakse koostööd ettevõtjatega nii väljundi kui ka tulude asjus. Teadusasutuste ja ettevõtete koostöö nõuab teadustöötajatel teadmisi majandusest ja ühiskonnas toimuvatest muutustest ning oskust märgata innovaatilisi äriühisusi. See tähendab, et ülikool peab tugivdama vastavaid tugisüsteeme.

Üliõpilaste arv Eestis on alates 2011. aastast vähenenud ja on 2018. aastaks kahanenud kolmandiku võrra. Magistriõppe üliõpilaste arv on püsinud pigem stabiilne, langustrend puudutab ennekõike bakalaureuseõpet ja rakenduskõrgharidusõpet. Aastatega on suurenenud vanemate õppijate osatähtsus ja vähenenud nooremate üliõpilaste arv. Vanuselise jaotuse tõttu iseloomustab Eesti üliõpilasi keskmisest suurem seotus töö- ja pereeluga, seega muutuvad mitmekesised ja paindlikud õppetingimused oluliseks konkurentsieeliseks ja -tingimuseks. Samuti mõjutab üliõpilaste vanuseline jaotus rahvusvahelistumist. Välismobiilsuse võimaluste kõrval tuleb enam tähelepanu pöörata rahvusvahelistumise võimalustele koduülikoolis, sealhulgas virtuaalsetele mobiilsusvõimalustele.

Eesti tasemeõppes õppivate välisüliõpilaste arv on igal aastal kasvanud, nii ka Tallinna Ülikoolis, peamiselt II ja III astmes. Tallinna Ülikoolis on enim välisüliõpilasi ärianduse, halduse ja õiguse valdkonnas ning jõudsalt on suurenenud välisüliõpilaste arv humanitaaria ja kunstide ning hariduse valdkonnas. Erasmus+ programmi andmetel saab öelda, et kahjuks osaleb Eesti üliõpilasi rahvusvahelises õppes vähem kui välisüliõpilasi tuleb Eestisse ning nende näitajate vahe on viimastel aastatel suurenenud. Välisõppes osalenud Tallinna Ülikooli üliõpilaste osakaal ja väliskülalisüliõpilaste arv on viimastel aastatel pisut suurenenud. Erasmuse programmi mõju-uuringus on 64% tööandjatest hinnanud rahvusvahelist kogemust töötajate värbamisel oluliseks ning uuringu tulemuste järgi on mobiilsuskogemusega üliõpilaste seas töötus väiksem kui keskmiselt. Rahvusvahelistumise terviklikuks lähenemiseks on loomisel Tallinna Ülikooli rahvusvahelistumise strateegia ning üliõpilaste mobiilsuse paremaks toetamiseks jätkatakse õppekavadesse mobiilsusakende integreerimist ja strateegiliste välispartnerite otsimist. Kuigi rahvusvahelistumine on nii riiklik kui ka ülikooli

prioriteet, tuleb arvestada ka julgeolekuriskidega. Rahvusvahelistumise juures on oluline väärtustada eesti keelt, sealhulgas teaduskeelt, keeletehnoloogiat ja terminoloogiat, ja eesti kultuuri ning hoida tasakaalu maailmakultuuriga.

Kõrghariduses kasvab rahvusvahelistumine ennekõike välisõppejõudude laiema kaasatuse ja lühiajalise õpirände kaudu. Vajadus välismaalastest tippteadlaste ja -õppejõudude järele on püsiv. Tallinna Ülikoolis oli 2018. aastal võrreldes teiste Eesti ülikoolidega kõige suurem välisõppejõudude osakaal. Välisõppejõudude värbamine on sageli osutunud võimalikuks tänu stipendiumitele ja toetustele ning vajaks ülikooli poolt strateegilist juhtimist värbamise ja rahaliste vahendite osas.

Kõrgharidusõpingute lõpetanute arv on Eestis olnud kõikuv ja alates 2014/2015. õppeaastast on see kahanenud. Paranenud on aga nominaalajaga lõpetamine I ja II õppeastmes, kuid doktoriõppes on see halvenenud. Sama trendi järgivad ka Tallinna Ülikooli näitajad: üldine lõpetajate arv kahaneb, kuid sealjuures on suurenenud nominaalajaga lõpetajate hulk ja doktoriõppe lõpetajate arv on aastate kaupa kõikuv. Ülikool on lõpetamise efektiivsuse tagamiseks ja doktoriõppe toetamiseks rakendanud ja rakendab ka edaspidi mitmeid tugimeetmeid. Õppekvaliteedi parandamiseks tuleb analüüsida muu hulgas üliõpilaste arvu õppejõudude kohta, mis Eesti avalik-õiguslikest ülikoolides on Tallinna Ülikoolis suurim.

Eestis õpitakse enim akadeemilise kõrghariduse suunal (2018/2019. õppeaastal 72,5% kõigist üliõpilastest) ja järjest enam kasvab ootus, et akadeemiline kõrgharidus vastaks tööturu vajadustele. Õppekavade arendamisel on suurenenud ettevõtluse ja ettevõtlikkusega seotud pädevuste tähtsus ning digitehnoloogiate arengu tõttu on töömaailm muutunud paindlikumaks ja komplekssemaks, mis mõjutab seal hakkamasaamiseks vajalikke võtmepädevusi. Tulevikuühiskonnas mängivad lisaks kompleksse info haldamisele olulist rolli iseseisev ja kriitiline mõtlemine, eneseanalüüsioskus, loominguoskus, õpioskus, ressursside tark ja efektiivne kasutamisoskus, suhtlemisoskus ning meediapädevused.

Jätkuvalt on aktuaalne teema õpetajate järelkasv: nii üldhariduskoolides kui ka kutseõppes on 30-aastaste ja nooremate õpetajate osakaal püsinud 10% lähedal, alushariduses on see pisut suurem. 19% õpetajatest on 60-aastased või vanemad, kutseõppes on see protsent 24. Need arvud iseloomustavad õpetajate keskmise vanuse ja asendamisevajaduse probleematikat. Eriti tugevalt ilmneb probleem loodusteaduste ja matemaatikaõpetajate puhul.

Tallinna Ülikooli õppekavade arendamisel on oluline omada pikemat vaadet. See suurendab ühisõppekavade arendamise võimalusi nii riiklike kui ka välismaiste ülikoolidega ning aitab analüüsida selgemalt tööturu vajadusi ja võimalikke dubleerimisi, kulusid ja turundamisvõimalusi.

Muutuvad ka ootused akadeemilisele personalile. Igapäevatöös peab oskama rakendada senisest mitmekesisemaid õpetamismeetodeid. Oluline on süsteemselt toetada õppejõudude professionaalset arengut, suurendada nende õpetamispädevust (aktiivsete õppemeetodite rakendamine) ja võimaldada erialast arengut, et pakkuda muutuvast maailmast kvaliteetset õpet. Muutunud ühiskonna ja töökeskkonna tingimustes on olulisim arendada õppejõudude digipädevusi, ettevõtluspädevusi, mitmekeelsust ja kultuuriteadlikkust. Õppe jätkusuutlikkuse tagamiseks on tähtis värvata kõigis õppevaldkondades vajaliku kvalifikatsiooniga noori õppejõude ning vaadata üle olemasolevate õppejõudude töökoormus ja enesetäiendamise võimalused. Samuti tasub tähelepanu pöörata mitteakadeemilise personali tugisüsteemidele, et vähendada tööjõu volavust, mis on viimastel aastatel kasvanud.

Lisa 4. Seosed teiste arengukavadega

Tallinna Ülikooli arengukava toetab ja juhindub mitmetest Eesti riigi arengukavades nimetatud strateegilistest arengusuundadest.

Mitmed valdkondlikud arengukavad lõpevad aastal 2020 ning et vältida arengustrateegiate killustatust ja omavahelist ebakõla, on hetkel koostamisel riigi pikaajaline strateegia „Eesti 2035“, millega selgitatakse välja riigi arenguvajadused aastani 2035, defineeritakse olulisemad valdkondlikud eesmärgid ja poliitikavalikud, analüüsitakse ja planeeritakse eesmärkide saavutamiseks vajalikud ressursid ja kujundatakse valdkondade strateegilise planeerimise ühtsed lähtealused.

Haridus- ja Teadusministeeriumi nelja vastutusvaldkonna ühine visioon aastaks 2035 vaatab haridusest ja teadusest väljapoole. Siht on heaolu ja ühiste väärtustega sidus ühiskond, konkurentsivõimeline ja kestlikult kasvav majandus ning elujõuline ja üha arenev Eesti kultuur ja eesti keel. Tallinna Ülikooli liikmed on osalenud ja panustanud arengukava koostamise töörühmades. Valdkondade strateegiad valmivad 2020. aastaks. Tallinna Ülikool juhindub ja arvestab valmivate vastutusvaldkonna strateegiate ja nende eesmärkidega.

Seosed valdkondlike arengudokumentidega

Eesti infoühiskonna arengukava 2020 keskmes on tagada IKT kasutamist ja nutikate lahenduste loomist võimaldav keskkond. Tallinna Ülikool toetab IKT võimaluste laiendamist ülikoolis ja IKT-alaste pädevuse tõstmist nii üliõpilaste kui ka õppejõudude seas. Samuti on ülikooli tegevustel seos nimetatud arengukavaga nutikate lahenduste väljatöötamise osas, eelkõige digimeedia ja haridustehnoloogia vallas.

Digi- ja meedia fookusvaldkonna kaudu toetame HITSA eesmäärke. **Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuse (HITSA) strateegia 2014–2020** püüdleb oma tegevuses selle poole, et aastal 2020 oleksid digiajastu ühiskonna arengut toetavad IKT oskused koos nende targa kasutamisega Eesti heaolu allikas. Visiooni saavutamiseks on HITSA seadnud endale kaks strateegilist eesmärki:

- Iga haridustaseme lõpetajatele tagatakse tänapäevased digipädevused.
- IKT tark kasutamine õpetamises ja õppimises ning õppetöö korraldamises tõstab õppe kvaliteeti.

Eesti rahvastiku tervise arengukava 2009–2020 üldeesmärk on pikk ja kvaliteetne elu, mis seisneb nii tervena elatud eluea pikkuses kui ka elatud aastate kvaliteedis. Suurimad võimalused rahva tervises seisundit parandada ja tervena elatud eluiga pikendada peituvad eluviiside tervislikumaks muutmises, aga ka tervist toetava elukeskkonna kujundamises. Eesmärgiks on elanikkonna kehalise aktiivsuse tõus 2020. aastaks, toitumise tasakaalustumine ja riskikäitumise vähenemine. Sotsiaalministeerium on alustanud ka uue **rahvastiku arengukava koostamisega aastateks 2020–2030**. Tallinna Ülikooli fookusvaldkond terve ja jätkusuutlik eluviis keskendub eelpoolnimetatud teemade uurimisele ja arendamisele.

Heaolu arengukava 2016–2025 koondab tööpoliitika, sotsiaalkaitsepoliitika ning soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise poliitika strateegilisi eesmärgi aastateks 2016–2023, arvestades samal ajal inimeste, ühiskonna ja majanduse vajadustega ning demograafiliste ja sotsiaalmajanduslike trendidega.

Vaimse tervise strateegia 2016–2025 eesmärgiks on Eesti elanike hea vaimne tervis ja selle edendamine, psüühika- ja käitumishäirete varane märkamine ja vajalik abi.

Aktiivse vananemise arengukava 2013–2020 eesmärk on vanusesõbraliku ühiskonna kujundamine ning vanemaealistele elukvaliteedi ja võrdsete võimaluste kindlustamine. Alaeesmärkideks on seatud: 1. vanemaealised on ühiskonda kaasatud ja sotsiaalselt aktiivsed;

2. vanemaealised on õpihimulised ja mitmekülgsetelt aktiivsed õppijad; 3. vanemaealised on tööturul aktiivsed ja oma tööeluga rahul; 4. vanemaealised elavad kauem tervena ja hästi toimetulevana. Tallinna Ülikool saab toetada oma fookusvaldkondade kaudu tervisekäitumist, toimetulekut ja seda toetavat ühiskonnakorraldust.

Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 eesmärk on võimaldada noortele arenguks ja eneseteostuseks avarad võimalused, see toetab sidusa ja loova ühiskonna kujunemist. Arengukava järgi tuleb suurendada võimalusi noori kaasata, arendada loovust, omaalgatust ja ühistegevust. Arengukava rakendumisel peaks paranema noorte osalus kogukonnas ja otsustusprotsessides, tööhõivevalmidus ja vähenema tõrjutuse ja sotsiaalse isolatsiooni risk. Tallinna Ülikoolil on oluline roll haridusuuendajana ja noorsootöö arendajana, aga ka haridusuuenduse rakendajana õppekeskkonnas.

Arengukava **Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020** eesmärk on kujundada loovust väärtustav ühiskond, hoides ja edendades eesti rahvuslikku identiteeti, uurides, talletades ja kandes edasi kultuurimälu ja luues soodsad tingimused elujõulise, avatud ning mitmekesise kultuuriruumi arenguks ja kultuuris osalemiseks. Tallinna Ülikool näeb oma arengukavas ühe ülesandena eesti kultuurilise identiteedi tugevdamist ja rahvuskultuuri edendamist. Samuti soovib Tallinna Ülikool saada eestvedajaks kultuuripärandi digitaliseerimisel ja innovaatiliste kasutusvõimaluste edendamisel.

Eesti keele arengukava 2011–2017 eesmärk on tagada eesti keele kui riigikeele toimimine kõikides eluvaldkondades, eesti keele õpetamine, uurimine, arendamine ja kaitse ning sellega eesti keele säilimine läbi aegade. Kõrghariduse valdkonnas on eesmärgiks eesti keele tugeva positsiooni saavutamine kõrghariduse ja teaduse keelena, mis toetab teadmistepõhise ühiskonna sidusust ning eestikeelse hariduse väärtustamist ja jätkusuutlikkust. Eesti keele õpetamist, uurimist, arendamist ja kaitset nähakse Tallinna Ülikooli ühe tegevussuunana. 2018. aasta märtsis pikendati „Eesti keele arengukava 2011– 2017“ kuni 2020. aasta lõpuni. Hetkel on koostamisel **Eesti keelevaldkonna arengukava aastateks 2021–2035**.

Eesti keskkonnastrateegia 2030 eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonnavaldkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Läbivad teemad

Elukestva õppe strateegia 2015–2020 üldeesmärk on luua kõigile Eesti inimestele nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärikad eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus. Aastaks 2020 seatakse viis strateegilist eesmärki:

- 1) muutunud õpikäsitus;
- 2) pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid;
- 3) elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus;
- 4) digipööre elukestvas õppes;
- 5) võrdsed võimalused elukestvaks õppeks ja õppes osaluse kasv.

Kõik elukestva õppe strateegia eesmärgid on olulised ka Tallinna Ülikooli arengukava kontekstis. Sealhulgas arendatakse ühe keskse valdkonnana haridusuuendust, mille keskmes on muutunud õpikäsituse mõtestamine ja rakendamine.

Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia „Teadmistepõhine Eesti 2014–2020“ (TEI) üldeesmärk on luua soodsad tingimused tootlikkuse ja elatustaseme

kasvule, heale haridusele ja kultuurile, Eesti kestmisele ja arengule. Strateegia visioonis keskendutakse sealhulgas tegevustele, mis loovad tingimused Eesti kõrgkoolides toimuva teadustöö rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteedi saavutamisele ja teadustulemuste rakendamisele Eesti ühiskonna ja majanduse huvides. Nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkonnaks on ka tervisetehnoloogiad ja -teenused, mille arengusse saab anda oma panuse ka Tallinna Ülikool.

Hetkel on koostamisel **Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035** (TAIE), millega kujundatakse Eesti eeldusi, tingimusi ning vajadusi arvestav TAI ja ettevõtluse poliitika, mis aitaks kaasa tootlikkuse kasvu kiirendamise ning teadusmahuka ühiskonna arendamise kaudu Eesti kestlikkusele ja elanike heaolu kasvule. Arengukavas seatakse üldeesmärk ja alaeesmärgid, poliitikainstrumentid ja juhtimisskeem.

Tallinna Ülikooli arengukava tegevused panustavad **Säästev Eesti 21** arengueesmärkidesse eelkõige kultuuriruumi elujõulisuse, inimeste heaolu kasvu ja ökoloogilise tasakaalu saavutamisele suunatud tegevuste kaudu. Säästev areng on ühiskonna sotsiaalsfääri, majandus- ja keskkonnavaldkonna sidus ja eesmärgipärane arendamine, millega tagatakse kõrge elukvaliteet, turvaline ja puhas elukeskkond nii praegu kui ka tulevikus. Arengukava järgi on Eesti pikaajalised arengueesmärgid aastani 2030

- 1) Eesti kultuuriruumi elujõulisus;
- 2) inimese heaolu kasv;
- 3) sotsiaalselt sidus ühiskond;
- 4) ökoloogiline tasakaal.

Eesti konkurentsivõime strateegia Eesti 2020 eesmärgid on

- 1) haritud rahvas ja sidus ühiskond;
- 2) konkurentsivõimeline ettevõtluskeskkond;
- 3) keskkonnasõbralik majandus ja energeetika;
- 4) jätkusuutlik ja kohanduv riik.

Eesti ettevõtluse kasvustrateegia koostamise üldiseks eesmärgiks on aidata kaasa konkurentsivõime kava „Eesti 2020” katuseesmärkide täitmisele. **Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014–2020** sisuks on Eesti innovatsiooni- ja ettevõtluspoliitika ning eesmärgiks on oluliselt kasvatada Eesti elanike heaolu, parandada Eesti lõimumist rahvusvahelise majandusega ning ettevõtete konkurentsivõimet. Kasvustrateegia üheks fookuseks on suure potentsiaaliga tegevusalad (nn kasvuvaldkonnad), milleks loetakse

- 1) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) horisontaalselt läbi teiste sektorite;
- 2) tervisetehnoloogiad ja -teenused;
- 3) ressursside efektiivsem kasutamine.

Eesti konkurentsivõime kasvu ja suurema lisandväärtusega ettevõtlust toetab ka Tallinna Ülikool oma fookusvaldkondade kaudu.

Lisaks on ülikooli kolledžil oluline roll regionaalarengu eesmärkide toetamisel. **Eesti regionaalarengu strateegia 2020** seab üheks eesmärgiks saavutada tark regionaalne spetsialiseerumine. Haapsalu kolledž toetab oma teemavalikute kaudu piirkonnaomaste kasvuvaldkondade teadusmahukat eelisarendamist.